

Foreldrehåndbok fra Justøy Skole

Skoleåret 2023/2024

Innholdsfortegnelse

▶ Om skolen	3
▶ Vår visjon	3
▶ Organisering av personalet	4
▶ Kommunikasjon mellom skole og hjem	4
▶ Telefonnummer	5
▶ Oversikt over ansatte	5
▶ Helse og velvære på skolen, klær og mat	6
▶ Konflikthåndteringsrutiner	6
▶ Ankomst- og avgangsrutiner	6
▶ Før og etter skoletid	7
▶ Foreldremøter og foreldreansvar	7

Om Montessori

▶ Kosmisk utdannelse	8/9
▶ Om montessoripensumet	10
▶ Hva er en presentasjon?	11
▶ Frihet med ansvar	11
▶ Going out, utflukter	12
▶ Loggboka	13/14

Foresattes rolle i montessoriskolen	15
-------------------------------------	----

Litteraturliste	18
-----------------	----

Om skolen

Justøy skole er plassert sentralt på idylliske Justøya ca. 7 km fra Lillesand sentrum og 30 km fra Kristiansand.

På Justøya har det vært skole i 155 år. Da den kommunale grendeskolen ble nedlagt i 1999, startet umiddelbart arbeidet med å etablere en privat Montessoriskole. Denne åpnet i 2000, og er i dag en 1.-7. skole med 52 elever (2023/2024).

Det er Stiftelsen Justøy Skole som eier og driver skolen. Skolen får statstilskudd som dekker 85 % av kostnadene. Differansen dekkes gjennom skolepenger, som for tiden er 1700,- pr måned. Det gis søskenmoderasjon.

Elevene ved Justøy Skole er delt inn i to hovedgrupper. Nova er 1.-4. trinn og Altius 5.– 7. trinn. Skoledagen drives etter Maria Montessoris pedagogiske prinsipper og fagplan. Skoledagen på Justøy skole er fra kl. 08:40 – 15:10, mandag-torsdag, kl. 08.40-14.10 på fredager. og inneholder blant annet montessori-periode, praktisk-estetiske fag og fysisk aktivitet.

Justøy skole er medlem av Norsk Montessoriforbund. Du kan få mer informasjon om montessoripedagogikken på deres [hjemmesider](#).

Norsk Montessoriforbund har utarbeidet en egen Montessorilæreplan som er godkjent av Kunnskapsdepartementet. Denne planen som ligger tett opp til Kunnskapsløftet er vi forpliktet til å følge. Læreplanen ligger gratis ute på nett slik at alle som ønsker kan lese denne.

Oppsigelse av skoleplass: Det foreligger en gjensidig oppsigelsesfrist på 3 måneder, med varsel regnet fra den 1. i påfølgende måned. Frist for oppsigelse av skoleplass for påfølgende skoleår er 15.mai.

Oppsigelse av skolefritidsordning (SFO): Oppsigelse må skje skriftlig med en måneds varsel gjeldende fra den 1. i påfølgende måned. Ved oppsigelse etter 1. april, må det betales til og med juni måned.

► **Vår visjon: Læring - mestring – glede**

I følge med skolens visjon er det et mål at alle elevene ved skolen skal oppleve **glede** hver dag. I dette tillegges det at de skal føle seg trygge og inkludert blant både medelever og voksne ved skolen. Gjennom det inkluderende miljøet som skolen legger til rette for, skal elevene glede seg til å gå på skolen for å lære og å møte venner.

Alle elever skal føle **mestring** på sitt nivå, og det skal tilrettelegges for hvert enkelt individ. Hvert barn skal føle at det kan bidra, og at det kan hjelpe og støtte andre både sosialt og faglig. Ved at elevene kan hjelpe og støtte hverandre både i det faglige og sosiale, kan hver enkelt oppleve mestring daglig. Når det er tilrettelagt for at elevene kan oppleve glede og mestring i deres daglige møte med skolen, kan god og grundig **læring** skje. Gjennom disse målene, og ved å jobbe mot dem, vil Justøy skole gi alle elevene et godt og trygt psykososialt miljø. Mer om dette står i skolemiljøplanen.

► **Organisering av personalet**

Skolen er drevet av Stiftelsen Justøy Skole – Montessoriskolen i Lillesand og det er styret som er skolens øverste organ. Styre består av ekstern styreleder, medlemmer fra de ansatte, foreldre ved skolen og kommunale deltakere, samt fra ledelsen ved skolen.

Det er per i dag totalt 17 ansatte i diverse stillingsprosenter som er fordelt mellom kontaktlærere, faglærere og fagarbeidere. I tillegg har skolen teamledere i begge gruppene og merkantil stilling i 50%, pluss rektor i full stilling. Vi har også helsesykepleier ved skolen fast noen timer hver uke.

Skolen ledes av rektor, som også er daglig leder. Hver elevgruppe ledes av en teamleder. Justøy montessoriskole har som visjon å ha montessoripedagoger i alle undervisningsstillinger. Vi vil derfor prøve å alltid ha en ansatt ved skolen som tar utdanningen.

Kontaktlærere i 100% stilling har 18,5 timer undervisning i uka. 2 timer i uka er tillagt kontaktlærertid - kommunikasjon skole-hjem. Den resterende tiden brukes til planlegging, tilrettelegging, retting, møtevirksomhet, evaluering, kompetanseheving m.m. Vi ber derfor foresatte om å kontakte barnets kontaktlærer innen gitt kontaktlærertid.

► **Kommunikasjon mellom skole og hjem**

På grunn av personvernregler har ikke skolens ansatte lov til å bruke e-post i kommunikasjon med hjemmene når det gjelder sensitiv informasjon som kan spores tilbake til eleven, selv om det er den foresatte selv som initierer kommunikasjonen. Mail skal kun brukes for å gi nødvendig kortfattet informasjon uten sensitive opplysninger om barnet. Herunder møter, avtaler og praktiske beskjeder.

All kommunikasjon mellom foresatte og ansatte ved skolen som angår f.eks. henting, sykt barn eller andre små beskjeder skal gis på plattformen Transponder. Denne plattformen får alle foresatte tilgang til når man har elev ved skolen.

Dersom man har behov for å diskutere noe angående sitt barn, må dette enten gjøres på avtalte møter eller ved telefonkontakt i kontaktlærerens kontakttid. Når den enkelte lærer har kontakttid vil bli informert om ved skolestart. Dersom man ønsker å bli kontaktet av kontaktlærer utenom denne tiden, må man sende en transpondermelding og be kontaktlærer kontakte seg. Det vil da bli gjort når læreren ikke er i undervisning. Ved akutte tilfeller og hastesaker kan man kontakte rektor per telefon. Mailer og transponder-meldinger svares på så raskt den ansatte har mulighet til det.

Telefonnummer

Brakka (kontaktlærere): 94007460

SFO: 94007459

Rektor: 41506262

Transponder: 59440004

Oversikt over ansatte skoleåret 2023/2024

Ingrid Skibelid	Rektor
Charlotte Hansen Sundtjønn	Spesialpedagogisk koordinator
Elise Bjørnholmen	Spesialpedagog
Synne Robstad Eliassen	Kontaktlærer Nova
Karine Eivindsdatter Muggerud	Kontaktlærer Nova
Marte Alvestad Ose	Kontaktlærer Altius
Mathilde Opheim	Kontaktlærer Altius
Liv Synnøve Gitmark	Faglærer/student
Lina Lunøe Brynildsrud	Faglærer i engelsk
Anette Østensen	Miljøarbeider Nova og Altius
Anne Sørlie	Miljøarbeider Nova
Linda Tjomsås	Miljøarbeider Altius
Rikke Karlsen	Miljøarbeider Nova
Nina Gray Karlsen	Kontormedarbeider/ Miljøarbeider Altius
Kristin Marie Gulhdal	Miljøterapeut
Søren Rønn Hedegaard	Lærling
Nathalie Mariussen	Miljøarbeider

All oversikt og kontaktinformasjon til den enkelte ansatte finner du på skolens hjemmeside.

► **Helse og velvære på skolen, klær og mat**

Justøy skole tilbyr utvidet skoledag med fysisk aktivitet hver dag. Elevene gjør arbeidet sitt i løpet av skoledagen, det vil si at vi er en heldagsskole. Dersom eleven aktivt velger å ikke jobbe på skolen, sender vi arbeidet med hjem. Barna får også servert frukt før lunsj og kan ta frukt-pause i tillegg til selve matpausen.

Ved Justøy skole bruker vi naturen så mye som mulig, derfor er det forventet at alle elever har skiftetøy på skolen, klær og skotøy etter været. Husk å sjekke skiftetøyet ofte.

Dersom ditt barn har allergier som påvirker skolehverdagen trenger skolen legeerklæring på dette. Eksempelvis dersom barnet har cøliaki og skal ha mat og helse, eller det skal være felleslunsj med skolen.

► **Konflikthåndteringsprosedyrer**

Justøy skole følger de same rutiner som de kommunale skoler i kommunen i forhold til konflikthåndtering og har fastsatte planer for dette. Skolen har et eget ordensreglement samt en egen skolemiljøplan.

► **Ankomst- og avgangsrutiner**

Mandag til og med torsdag starter undervisningen 08:40 og varer til 15:10. På fredager avsluttes dagen klokka 14:10.

De som kommer med skolebussen ankommer som regel skolen kl. 08.30.

Vi ser at mange elever liker å ha noen minutter før skolestart til å være litt sosiale, så vi oppfordrer alle til å komme på skolen et par minutter før det ringer inn.

Skolen tilbyr ikke SFO om morgenen, men det er voksne ute på skolens område fra 08:15.

Det er i tillegg voksne som sitter inne på kontorene og har forberedelsestid som også låser opp skolebygget fra 07:45, men da er det ikke voksne ute.

Busskort: Det vil bli utstedt busskort ved skolestart. Hvis eleven mister busskortet, koster det kr.50.- å få nytt. Om det skulle oppstå tekniske problemer med kortet, byttes det inn på skolen.

► Før og etter skoletid

Vi er en heldagsskole og har kun SFO etter skoledagens slutt i skolen åpningstid. Det er ikke SFO i ferier.

Når det kommer til ankomst med sykkel og sparkesykkel gjelder anbefalingene fra Trygg Trafikk: “Vi har samme anbefalinger for bruk av sparkesykkel som vanlig sykkel. Selv om det ikke er en fastsatt aldersgrense, sier vi gjerne at barn bør være 10–12 år før de slippes alene ut i blandingstrafikk – men alderen i seg selv er ikke nok. Uansett hva slags trafikksituasjoner barnet skal slippes ut i, må de ha lært nok om trafikkbildet så de kan planlegge og ta beslutninger om fart og avstand løpende. De må vite når de har vikeplikt, hvor de skal se og hva de skal se etter. Man bør vurdere både trafikksituasjonen og barnets evne til å være oppmerksom og tilpasse farten.”

Les mer på Trygg trafikk sine hjemmesider: tryggtrafikk.no/barn-som-syklar

► Foreldremøter og foreldreansvar

Alle foreldre/foresatte som har barn ved skolen utgjør foreldrerådet. Dette er i tråd med Privatskoleloven § 5-4. Foreldrerådet skal fremme fellesinteressene til foreldrene og medvirke til at elever og foreldre aktivt deltar i arbeidet med å skape et godt arbeidsmiljø. Det skal også arbeides for å skape et godt samhold mellom hjem og skole, legge til rette for trivsel og positiv utvikling hos elevene og skape kontakt mellom skolen og lokalsamfunnet. Foreldrerådet kan velge et arbeidsutvalg (FAU).

Foreldre har også ansvar for å bake og hjelpe til ved følgende arrangementer:

- 1. og 2. trinn baker til Lucia-dagen
- 3. og 4. trinn baker og hjelper til med FN-dagen
- 5.-7. trinn baker til sommeravslutningen

Om Montessori

► Kosmisk utdanning

Mellom 6-12 år skjer det en enorm endring i hvilke hensikter elevenes aktiviteter skal tjene. Barnets spesielle egenskaper er knyttet til utviklingen av den nye resonneringsevnen og forestillingsevnen i denne perioden. Det absorberende sinnet ville være upraktisk og upassende for den nye typen utforskning barnet nå må foreta seg. Pensumet skal heller ikke være lineært og fokusert på ferdigheter og fakta.

”Our aim is not merely to make the child understand, or still less to memorize, but so to touch the imagination and enthuse him to his innermost core.” ”In this intellectual period, the child’s questions are innumerable. He wants to know everything. His thirst for knowledge is so insatiable, that generally people are at their wits end about it. Therefore, they mostly choose the easiest way, and simply force the child to be silent and to learn only what we grownups consider useful for him. But in doing so, we also destroy his spontaneous interest. Learning then becomes tedious, tiresome business. The result is all sorts of deviations in the child’s personality.”

- Maria Montessori

Montessori var ikke i hovedsak interessert i fagundervisning i seg selv, men hvordan all kunnskap henger sammen. Pedagogikken fokuserer på ‘nøkkelopplevelsen’, dvs. et møte med en teknikk, en idé eller et begrep, der læreren eller en annen åpner en dør. Det er individets ansvar å gå gjennom døren, og videreutvikle ferdighetene. Intellekt er ikke det samme som en ansamling av kunnskap. Intellektet er en kontinuerlig prosess, der mennesker streber etter å forstå seg selv, verden og universet. Det er søken etter en mental struktur hvor alle ting befinner seg i forhold til hverandre. Vi kan hjelpe elevene med å bygge denne strukturen ved å gi nøklene til forståelsen av universet. Montessori kalte denne formen for utdanning, Kosmisk Utdanning. Kosmos er både det store spørsmålet og svaret til alle våre spørsmål.

Karakteristisk for denne måten å undervise grunnskolebarna på er:

- Læreren bruker fortellinger til å introdusere helheter og hovedtemaer. Fortellerkunsten er middelet vi bruker for å tenne barns interesse.
- Detaljer av store historier blir tatt opp igjen som ”nøkkelpresentasjoner”, som hjelper barna til å utdype forståelsen. En nøkkelpresentasjon kan være en ny fortelling, en demonstrasjon, et eksperiment eller et arbeid med materiell.
- Det finnes også materiell i alle fag som kan hjelpe barn med memorering av viktig informasjon og for å gå videre med sin utforskning.
- Pensumet er ikke lineært, det vil si at alle presentasjoner blir gitt i løpet Småskoletrinnet (6-9) og fordypet i Storskoletrinnet (9-12).
- Materiellet er alltid tilgjengelig i ulike fag og temaer slik at elever kan fordype seg, jobbe lenge med en ting av gangen, eller komme tilbake til et tema senere. Elever kan jobbe i ulikt tempo med hele grunnskolens pensum.
- Offentlige krav til grunnleggende ferdigheter gjøres tydelig for elevene. Disse er kollektive mål og hver elev hjelpes til å tilfredsstille disse kravene av hele fellesskapet, som inkluderer både lærere og andre elever.
- Fag integreres stort sett gjennom oppdagelsene barna gjør gjennom arbeidet med materiellet. Prosjekter skjer etter elevenes eller lærernes initiativ.
- Veien går fra helheten til detaljene og tilbake til helheten.
- Læreren har mange roller: å fortelle historier, å presentere materiell, å observere og veilede, å hjelpe gruppearbeid i gang, å gi ekstra hjelp der det trengs, å oppmuntre barna til å utfordre seg selv, å være kvalitetskontroll, å være moralsk veileder.
- Det "todelte miljøet" inkluderer både klasserommet og verden utenfor klasserommet.
- Det må være minst én, helst to, lange arbeidsøkter om dagen. Den ideelle arbeidsøkten varer rundt 3 timer. Da skal barna ha smågruppespresentasjoner, men også mye tid til selvstendig arbeid.
- Barn som ikke håndterer ansvaret for selvstendig arbeid får veiledning av de voksne. Valgene de får blir også begrenset, men de kan øke sine valgmuligheter ved å ta ansvarlige valg og vise hensyn til andre og miljøet.
- Klassen skal være aldersblandet, 6-9 år og 9-12 år for seg eller hele 6-12 samlet.
- Undervisning skal også skje i blandede grupper: blandet nivå og alder
- Barna jobber under hele arbeidsøkten med både selvvalgte prosjekter, gruppearbeid som er satt i gang av de voksne eller barna selv, og øving på ferdigheter. Det forventes at barna jobber konstruktivt og med et godt arbeidstempo.

► Om montessoripensumet

Vi kaller det vi gjør i Montessorigrunnskolen for Kosmisk utdanning. Kosmisk ble brukt i gresk filosofi for å beskrive den orden som råer i universet. Maria Montessori mente at barnet måtte få innsyn i denne orden og menneskets plass i universet. Alt må ses i sammenheng. De skal utforske menneskehetens plass i universet, og individets ansvar og rolle.

Presentasjoner som blir gitt:

1. De store historiene

- A. Universets begynnelse
- B. Livets ankomst og tidslinje
- C. Menneskets ankomst og gaver
- D. Skriftspråkets opphav
- E. Tallsystemets opphav
- F. Teknologiens historie

2. Nøkkelpresentasjoner

De viktigste lover, regler og begreper som kan hjelpe oss til å forstå mer om universet, delt opp i fag, men likevel tverrfaglig. Disse presentasjonene gis ved hjelp av konkret materiell, fortellinger, plansjer, eksperimenter m.m.

3. Ferdigheter knyttet til menneskets unike gaver

- A. Hånden: hjernens viktigste redskap
- B. Det resonnerende sinnet: ulike måter å tenke på
- C. Fantasien: forestillingsevnen, evnen til å undre seg
- D. Kjærlighet og takknemlighet: Overfor ens nærmeste og hele universet.
- E. Kommunikasjon: Skriftspråket, muntlig språk, kunst, musikk osv.
- F. Skapende evner på alle livets områder: vitenskapelig, intellektuell, kunstnerisk, mekanisk osv.
- G. Forskningsevne: Den vitenskapelige metode, analyse, presist språk, ulike kilder
- H. Evne til å kvantifisere verden: Tallsystemer og geometri
- I. Ansvar og vilje: Valg, personlig og sosialt ansvar. Maria Montessori mente at 6-12 åringene er spesielt begavet når det gjelder å forstå disse ideene.

Alle fagene er integrerte i menneskets vesen. De sensitive periodene for de grunnleggende ferdighetene innenfor matte og norsk er før 6-årsalderen. Barnet fra 6-12 år skal videreutvikle disse ferdighetene og bruke dem som redskaper til å forstå Universet med. Småskolen har materiell som er delvis konkret, og som delvis skal appellere til forestillingsevnen og fornuften. De yngste elevene lærer å bruke konkret materiell på skolen, men jobber gradvis for å frigjøre seg dette. Mange ferdigheter må perfektioneres og det innebærer mye repetisjon.

► **Hva er en presentasjon?**

En presentasjon gis når noe nytt (eller en gjennomgang av noe som er kjent) blir presentert for noen barn, av de voksne. Barn kan også gi presentasjoner til hverandre dersom læreren ber om det. Karakteristisk for presentasjoner:

- Blir ofte gitt til små grupper, mellom 3-6 barn. Fortellinger og demonstrasjoner kan gis til større grupper
- Blir ofte knyttet til arbeid med materiell
- Barna deltar aktivt i bruken av materialet under presentasjonen eller i etterkant
- Alle presentasjoner er øvelser i sosiale ferdigheter: turtaking, aktiv lytting, omsorg for materialet og hverandre, en "alle hjelper alle til å lære" holdning.

Man oppfordrer til samarbeid, og det stilles høye krav til barnas atferd under presentasjoner. Presentasjoner er en plikt. Barna skal komme til presentasjon når det kreves av dem eller når læreren ber dem om å gå til en presentasjon.

► **Frihet med ansvar**

Å ha et slikt verksted som klasserommet, alltid tilgjengelig, er et stort ansvar for både lærerne og elevene. Det krever disiplin, organisering og omsorg for hverandre.

Det er lærerens ansvar å:

- Sørge for at miljøet er rent, ryddig og fri for overflødig informasjon
- Fylle på materiell etter hvert som det går tomt
- Sørge for reparasjon om nødvendig
- Variere noen av materialet etter tema eller fordypningsområdet
- Bestille materiell

Det er elevenes ansvar å:

- Holde orden i materiellet og hyllene
- Bruke redskaper og materiell på en ansvarlig måte
- hjelpe til å fylle på, reparere og ta vare på materiellet og miljøet

I forhold til bruk av klasserommet, er det alles ansvar å gjøre klasserommet til et levende verksted og et hyggelig sted å være.

Læreren skal:

- Gi jevnlige presentasjoner om bruk av montessorimateriell
- Gi jevnlige presentasjoner i form av fortellinger som presenterer større helheter og skal inspirere elevene til nye utforskninger
- Gi jevnlige presentasjoner i nye teknikker, eller interesseområder. Noen teknikker og redskaper vil bare bli vist én gang til visse tider i løpet av småskolen eller storskolen. Andre vil bli repetert med variasjoner
- Observere og veilede enkelte barn i forhold til offentlig krav og perfektionering av ferdigheter
- Oppmuntre barna til å vise ting til hverandre, skape ulike typer gruppearbeid, arbeide med ulike typer prosjekter

Elevene skal:

- Vise en positiv holdning i presentasjoner og gjøre sitt beste til å mestre teknikkene
- Behandle alt materiell med omsorg
- Bruke tiden sin til å tilegne seg nye kunnskaper, øve på ferdigheter og utforske universet på en konstruktiv måte
- Dele kunnskapene sine videre med andre i klassen eller skolen
- Ta initiativ til å lære mer om det som interesserer dem
- Sørge for at grunnleggende ferdigheter blir øvd på slik at minimumskrav i forhold til grunnleggende ferdigheter blir oppfylt
- Ta initiativ til å organisere Going-Out: ta kontakt med lærer om å følge opp en interesse
- Ta initiativ til å lage egne prosjekter

► **Going out, utflukter**

Ved Justøy Skole er det en prioritering å ta barna med ut på ekskursjoner og opplevelser som gjør læring spennende og variert. Det styrker også samholdet og det sosiale livet elevene imellom. Disse ekskursjonene er uten ekstra kostnad for foreldrene.

Eksempel på ekskursjoner er:

- Bomullsfabrikken, Arendal
- Kuben, Arendal
- Sørlandets kunstmuseum, Kristiansand
- Hennig Olsen is, Kristiansand
- Dyreparken
- Sykkelparken på Myra
- Skøytedag

Det blir også foretatt ekskursjoner i nærområdet, enten det er til fortidsminner på øya, båttur i skjærgården eller til lavvo i skogen. Elevene har også uteskole hver onsdag etter lunsj.

► **Loggboka**

Loggboka er barnets bok, og den er i daglig bruk. De skriver ned hva de gjør og når de gjør det. Det er et redskap for selvevaluering, refleksjon og samtale. Det kreves veiledning og øving for å lykkes med loggføring.

Barna må læres opp til å kunne:

- føre inn dag og dato
- føre inn klokkeslett, når de begynner et arbeid
- navn på materiell og aktiviteter
- skrive tydelig, både presentasjoner og selvstendig arbeid
- holde en oversikt over alle fagene
- disponere tid på en fornuftig måte, balansere fag, balansere presentasjoner og selvstendig arbeid
- reflektere over egen innsats
- skrive ned en huskeliste over ting som må bli gjort ferdig
- (eldre barn) bruke loggboka som redskap for planlegging av prosjekter og annet arbeid
- vurdere framskritt mot noen standardiserte mål: leseferdigheter, memorering av tabeller osv.

Loggboka hjelper barna med å utvikle gode arbeidsvaner. Dette innebærer en bevissthet rundt bruk av tid, balanse i fagområdene, gruppeaktiviteter og individuelle behov, samt en bevissthet rundt balanse mellom presentasjoner og selvstendig arbeid. Dette kan igjen bidra til at barna:

- ▶ utvikler den eksekutive funksjonen i hjernen
- ▶ ser hvordan fagområdene er bundet sammen
- ▶ etter hvert planlegger prosjekter og arbeid
- ▶ forstår hvor lang tid ulike aktiviteter tar
- ▶ vurderer seg selv på en ærlig måte
- ▶ tenker på målsetninger
- ▶ finner egen vei til kompetanse

Verdiene på skolen kan understrekes i slik evaluering:

- **Orden:** Rydder jeg opp etter meg? Gjør jeg klassejobben min? Tar jeg vare på materiellet? Har jeg orden i mine saker? Har jeg orden der jeg jobber? Skriver jeg opp det jeg gjør og får en voksen til å sjekke det?
- **Samarbeid:** Jobber jeg bra sammen med andre? Viser jeg respekt for de voksne? Lytter jeg til beskjeder og følger instruksjoner? Er jeg stille når en annen har ordet? Viser jeg omsorg og respekt for andre og deres arbeid?
- **Bruk av tid:** Er jeg der jeg skal være til enhver tid? Bruker jeg arbeidsøkta til å jobbe? Klarer jeg å gå fra en aktivitet til en annen uten å forstyrre andre eller bruke for mye tid?
- **Utfordringer og valg:** Tar jeg fornuftige valg som gjør at jeg lærer noe nytt eller øver på noe jeg må mestre? Tar jeg valg slik at jeg gjør nok

Foresattes rolle i montessoriskolen

Som foreldre/foresatte til ett eller flere barn i et montessorimiljø står man i et spesielt forhold til skolen. Ved å velge en alternativ pedagogikk har du gjort et bevisst valg for ditt barns opplæring. De aller fleste foreldre/foresatte har sjelden personlige erfaringer med å være barn i et montessorimiljø. Dette fører igjen til et stort informasjonsbehov om montessoripedagogikk og om skolen barnet er elev ved.

Montessoripedagogikken er en internasjonal og velutprøvd pedagogisk metode. Samtidig er enhver skole under påvirkning av mange ulike faktorer: Skolens «alder», pedagogenes erfaring, årets gruppe, antall elever i gruppen som har gått i montessoribarnehage, økonomiske betingelser og foreldrenes/foresattes støtte til skolens pedagogiske arbeid.

Det er svært viktig for skolen å ha en åpen og tett dialog med foreldrene/foresatte. Vi legger derfor til rette for flere ulike møteplasser.

Eksempler på dette er:

Fellessamlinger som FN-dagen.

Dugnad.

Sommeravslutning

Juleverksted

Temakvelder

Eksterne forelesere

Aktiviteter arrangert av FAU eller klassekontakter

Foreldremøter

Vennegrupper

Foreldre/foresatte kan forvente av en montessoriskole at:

- ▶ skolen forbereder et miljø i samsvar med montessoripedagogikkens prinsipper.
- ▶ skolen tilstreber en personalstab med tilstrekkelig antall montessorilærere og utdanner nye montessoripedagoger ved behov.
- ▶ skolen gir foreldrene/foresatte mulighet til å skaffe seg kunnskap om montessoripedagogikk gjennom foreldremøter, foreldresamtaler, skriftlig informasjon og montessorilitteratur

- ▶ skolen informerer om sin virksomhet
- ▶ undervisningen er i samsvar med læreplanen
- ▶ opplæringen er tilpasset den enkeltes evner og forutsetninger
- ▶ elever med særskilte behov skal få spesialundervisning
- ▶ skolen har et miljø som motvirker mobbing
- ▶ skolen opplyser om hva som oppbevares av dokumentasjon om elevene
- ▶ skolen gir informasjon om foreldres klagerett
- ▶ foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU) og andre rådsorganer, for eksempel trinnkontaktene eller styret, skal sikre foreldrene medvirkning.

Skolen kan forvente at foreldrene:

- ▶ engasjerer seg i barnas læring gjennom å oppmuntre og hjelpe til
- ▶ holder skolen informert om hendelser som påvirker barnas hverdag
- ▶ arbeider for et godt sosialt miljø fritt for mobbing
- ▶ kommer til foreldremøter, utviklingssamtaler og andre begivenheter
- ▶ leser den skriftlige informasjonen som blir sendt ut av skolen
- ▶ orienterer seg om de generelle trekkene ved montessoripedagogikken
- ▶ henvender seg til skolen eller FAU hvis det er noe de lurer på
- ▶ Fremsnakker skolen til elevene

Foreldre/foresatte er svært viktige for elevenes læring i skolen. Elever som får hjelp og støtte i hjemmet har større muligheter for å lykkes på skolen. Foreldre som har en positiv holdning til skolen gir barna bedre sjanser til å lykkes. Men det som er pedagogisk riktig i skolesammenheng er ikke nødvendigvis riktig hjemme.

Montessorimiljøet er utviklet for å være en hjelp til livets utfoldelse. Det består av «nøkler» som barna trenger for å forstå hvordan verden fungerer. Livet utenfor skolen er ikke like systematisk. Meningen er at barna bringer sine inntrykk og erfaringer til skolen, får hjelp av miljøet og læreren til å forstå og få orden på det de vet fra før og får ny informasjon, slik at de kan gå ut i samfunnet med økt forståelse og bedre tilpasningsevne.

Foreldrene/foresatte skal ikke gjenta skolens faglige arbeid, men de kan utfylle det. Det finnes mange opplevelser og aktiviteter ute i samfunnet som barn kan få glede og læring av. Nysgjerrighet og kreativitet hos barn er ikke noe som avsluttes når skoledagen er over. Dessuten er det mange ferdigheter som må jobbes jevnlig med, som for eksempel regning, skriving, lesing og språk.

Å lese høyt for barnet, og legge til rette for at barnet selv leser hjemme, er et av de viktigste bidragene som kan gjøres av hjemmet. Foreldre/foresatte som stimulerer barna til

leseglede og som selv leser bøker, har ofte barn som gjør det godt på skolen. Det forventes også at foresatte hjelper barna med hjemmearbeid ved behov.

Det finnes også mange anledninger i dagliglivet som utfordrer barna til å bruke aritmetikken på det praktiske plan. Handle-lister, klokkelesing, matlaging, håndverk osv. er områder der aritmetikken blir synliggjort.

Skolemiljøet skal være en arena der hvert barn respekteres og aksepteres av både barn og voksne. Mobbing er uakseptabelt, og skolen jobber kontinuerlig med barnas sosiale ferdigheter og forståelse for å kunne håndtere konflikter. Hjemmet på sin side kan gjøre mye for å hjelpe barn til å utvikle holdninger som motarbeider rasisme, mobbing eller annen usosial atferd. Hjemmet bør etterstrebe en god kontakt med skolen, og med andre barn og foreldre, slik at muligheten for dialog og konfliktløsning alltid er til stede når problemer oppstår.

Som foresatt kan man reflektere over følgende spørsmål:

- ▶ Hvordan kan jeg, som forelder, hjelpe barnet mitt til å øke sin selvstendighet?
- ▶ Hvordan kan jeg, som forelder, hjelpe barnet til å samle kunnskap og søke sannhet?
- ▶ Hvordan kan jeg, som forelder, hjelpe barnet til å holde seg frisk i kropp og sinn?
- ▶ Hvordan kan jeg, som forelder, hjelpe barnet mitt til å delta aktivt i hjemmets fellesskap og ta ansvar for seg selv og de andre i familien? Hvilke samtaler skal de være en del av? Hvilke ansvarsområder bør de ha? Hvilke avgjørelser har så store konsekvenser at de ikke skal få lov til å ta dem?
- ▶ Hvordan kan jeg, som forelder, hjelpe barnet mitt til å bli en bevisst samfunnsborger, som viser respekt for andre og miljøet? Hvordan kan jeg hjelpe barnet mitt til å kunne gjøre seg selv velkommen i samfunnet?
- ▶ Hvordan kan jeg, som forelder, hjelpe barnet mitt til å kunne takle hindringer?

Vi på Justøy skole gleder oss til å samarbeide med dere for å gi elevene glede, mestring og læring!

Litteraturliste

Bøker av Maria Montessori

The Absorbent Mind / Barnesinnet

The Discovery of the Child / Barndommens gåte The Formation of Man

Education for a New World

What You Should Know About Your Child To Educate the Human Potential

The Child, Society and the World The Child in the Family

The Advanced Montessori Method I Education and Peace

Education for Human Development From Childhood to Adolescence The Advanced
Montessori Method II Citizen of the World

The California Lectures Psychogeometry

The 1946 London Lectures The 1913 Rome Lectures

The Mass explained to Children Psychoarithmetic

Maria Montessori speaks to Parents The Secret of Childhood

The Montessori Approach to Music Creative Development in the Child

Annen litteratur om montessoripedagogikk

Angeline S. Lillard: Montessori: The Science Behind the Genius

Mario M. Montessori: Education for Human Development: Understanding Montessori

Simone Davies: The Montessori Toddler / Smårollingen

Trevor Eissler: Montessori Madness!

Rita Kramer: Maria Montessori: A Biography Michael Duffy: Children of the Universe:
Cosmic Education in the Montessori Elementary Classroom Paula Polk Lillard: Montessori
From the Start

Paula Polk Lillard: Montessori – a Modern Approach. Paula Polk Lillard: Montessori Today

Tim Seldin: How to raise an amazing child the montessori way / Gi barnet ditt en harmonisk
start med montessori